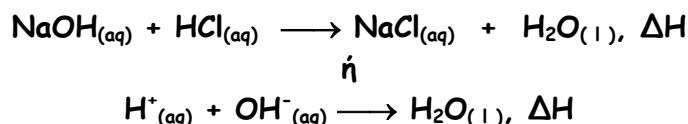

ΜΕΤΡΗΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΘΑΛΠΙΑΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ

Υπολογισμός της θερμότητας εξουδετέρωσης διαλύματος HCl από διάλυμα NaOH:

Απαραίτητα όργανα	Αντιδραστήρια
* 2 ογκομετρικοί κύλινδροι 50mL ή 100mL * 2 ποτήρια από αφρώδες πλαστικό * 1 Θερμόμετρο	* Διάλυμα HCl 1M * Διάλυμα NaOH 1M

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Μετρήστε με ογκομετρικό κύλινδρο, 50mL διαλύματος HCl 1M, βάλτε το διάλυμα σε καθαρό ποτήρι από αφρώδες πλαστικό και στη συνέχεια μετρήστε τη θερμοκρασία του (T_a).
2. Μετρήστε με ογκομετρικό κύλινδρο, 50mL διαλύματος NaOH 1M και στη συνέχεια μετρήστε τη θερμοκρασία του (T_b).
3. Ρίξτε το διάλυμα του NaOH στο ποτήρι αφρώδους πλαστικού που περιέχει το διάλυμα HCl και τοποθετήστε αμέσως το καπάκι (αφρώδους πλαστικού - Θερμομέτρου). Αναδέψτε ήπια το τελικό διάλυμα και μετρήστε τη μέγιστη θερμοκρασία του τελικού διαλύματος T_2 .
4. Καταγράψτε τις πειραματικές μετρήσεις σας στο πίνακα του Φ.Ε. και συμπληρώστε τον.

Θεωρούμε ότι:

- όλη η θερμότητα που εκλύεται κατά την αντίδραση απορροφάται από το διάλυμα που βρίσκεται στο θερμιδόμετρο.
- η μετρούμενη θερμότητα της αντίδρασης είναι ίση με τη μεταβολή (ΔH) της αντίδρασης.
- το διάλυμα είναι πολύ αραιό οπότε η πυκνότητά του και η ειδική θερμοχωρητικότητα του είναι οι αντίστοιχες του νερού, δηλαδή $\rho = 1\text{g/mL}$ και $c = 1\text{cal/g.grad}$.
- η θερμοχωρητικότητα του οργάνου είναι μηδενική.

ΠΡΟΣΟΧΗ
Ξεπλύνουμε **ΚΑ-ΛΑ** το θερμόμετρο, μετά από κάθε χρήση.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ: ΟΜΑΔΑ:

A. Πίνακας Πειραματικών Μετρήσεων & Αποτελεσμάτων

Αρχική θερμοκρασία HCl (aq)	T_a	°C
Αρχική θερμοκρασία NaOH (aq)	T_b	°C
Μέση αρχική θερμοκρασία	$T_1 = (T_a + T_b) / 2$	°C
Θερμοκρασία τελικού διαλύματος	T_2	°C
Μεταβολή θερμοκρασίας	$\Delta T = T_2 - T_1$	°C
Ολική μάζα διαλύματος	m	g
Θερμότητα που ελευθερώνεται κατά την αντίδραση	Q	kcal
moles _{NaOH} = moles _{HCl}	n	mol
Ενθαλπία εξουδετέρωσης	ΔH	kcal/mol

B. Ερωτήσεις

1. Η χημική αντίδραση της εξουδετέρωσης είναι ενδόθερμη ή εξώθερμη;
2. Είναι η ενθαλπία εξουδετέρωσης που υπολογίσατε πρότυπη;
3. Αν υπολογίζατε την ΔH της αντίδρασης: $\text{KOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$, στην ίδια θερμοκρασία, τότε θα βρίσκατε την ίδια περίπου ή διαφορετική τιμή από αυτή που υπολογίσατε;
3. Αναμιγνύουμε 200mL διαλύματος HCl 0,5M και 300mL διαλύματος NaOH 0,5M. Με βάση τη ΔH της αντίδρασης που υπολογίσατε στην εργαστηριακή άσκηση να βρείτε:
 - A. Τη θερμότητα που εκλύεται κατά την ανάμιξη των διαλυμάτων.
 - B. Τη θερμοκρασία του διαλύματος της ανάμιξης αν η αρχική θερμοκρασία των διαλυμάτων είναι 20°C.
 - Γ. Τη συγκέντρωση του διαλύματος της ανάμιξης για κάθε μία από τις διαλυμένες ουσίες που περιέχει.

Δίνονται: $\rho_{\delta/\tau\omicron\varsigma} = 1\text{g/mL}$, $c = 1\text{cal/g.grad}$, $c_{\text{οργάνου}} = 0\text{cal/grad}$.

Πρόσθετες Πληροφορίες: Ένα παράδειγμα μελέτης των πειραματικών δεδομένων.

Πίνακας Πειραματικών Μετρήσεων & Αποτελεσμάτων

Αρχική θερμοκρασία HCl (αq)	
Αρχική θερμοκρασία NaOH (αq)	
Μέση αρχική θερμοκρασία	$T_1 = 11^\circ\text{C}$
Θερμοκρασία τελικού διαλύματος	$T_2 = 18^\circ\text{C}$
Μεταβολή θερμοκρασίας	$\Delta T = T_2 - T_1 = 7\text{grad}$
Ολική μάζα διαλύματος	$m = 100\text{g}$
Θερμότητα που ελευθερώνεται κατά την αντίδραση	$Q = 0,7\text{kcal}$
mol NaOH ή mol HCl, ($n_{\text{NaOH}} = n_{\text{HCl}}$)	$n = c \cdot V = 1\text{mol} \cdot \text{L} \times 0,05\text{L} = 0,05\text{mol}$
Ενθαλπία εξουδετέρωσης	$\Delta H = -14\text{ kcal/mol}$

- Από εξίσωση θεرمιδομετρίας: $Q = m \cdot c \cdot \Delta T = 100\text{g} \times 1\text{cal/g} \cdot \text{grad} \times 7\text{grad} = 700\text{cal}$ ή $0,7\text{kcal}$.
- Από στοιχειομετρία:

	HCl	+ NaOH	→ NaCl	+ H ₂ O,	ΔH
ΑΡΧ	0,05	0,05			
ΑΝΤ/ΠΑΡ	-0,05	-0,05	0,05	0,05	0,05.ΔH
ΤΕΛ	0	0	0,05	-	0,05.ΔH

Τότε: $0,05\text{mol} \times \Delta H = -0,7\text{kcal} \Rightarrow \Delta H = -14\text{kcal/mol}$

Βιβλιογραφία:

Εργαστηριακός Οδηγός Χημείας, Σ. Λιοδάκης & Δ. Γάκης
Εργαστηριακές Ασκήσεις Χημείας, Μ.Σ. Μαυρόπουλος

